

Sygn. akt IV U 498/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2015r.

Sąd Rejonowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSR Renata Darłak</i>
Protokolant:	<i>Ewa Grzybek</i>

po rozpoznaniu w dniu **29 grudnia 2015r. w Rzeszowie**

sprawy z wniosku **M. P. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

o **jednorazowe odszkodowanie**

na skutek odwołania **M. P. (1)**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

z dnia (...) znak (...) - (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia (...) znak (...) - (...) w ten sposób, że ustala, iż w wyniku wypadku przy pracy z dnia 30 czerwca 2014r. wnioskodawca M. P. (1) doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 8 % i z tego tytułu przyznaje wnioskodawcy prawo do jednorazowego odszkodowania w wysokości odpowiadającej powyższemu uszczerbkowi,

II. w pozostałym zakresie postępowanie umarza.-

Sygn. akt IV U 498/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 29 grudnia 2015r.

Decyzją z dnia (...). znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał wnioskodawcy M. P. (1) jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy z dnia (...) w kwocie 3.785 zł tj. w wysokości odpowiadającej 5 %-emu długotrwałemu uszczerbkowi na zdrowiu. Jako podstawę prawną decyzji wskazał przepisy ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. nr 167, poz. 1322 z późn. zm.) zaś na uzasadnienie podstawy faktycznej podał, że orzeczeniem z dnia 22.07.2015 r. Komisja Lekarska ZUS ustaliła, iż uszczerbek na zdrowiu wnioskodawcy, spowodowany przedmiotowym wypadkiem wynosi 5 %.

W dniu 27.08.2015 r. wnioskodawca złożył odwołanie od powyższej decyzji, w którym zarzucił, błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na nieprawidłowym ustaleniu uszczerbku na jego zdrowiu. Jednocześnie wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że długotrwały uszczerbek na jego zdrowiu, będący następstwem wypadku przy pracy z dnia (...) jest zgodny z wysokością uszczerbku ustalonego w opinii biegłego z zakresu ortopedii oraz o zasądzenie kosztów postępowania wg norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca wskazał, że w wyniku ww. wypadku przy pracy doszło u niego do zerwania przyczepu udowego wiązadła krzyżowego przedniego, uszkodzenia II rogu przedniego łąkotki bocznej, torbieli rogu przedniego łąkotki bocznej i chondromalacji II kłykcia przyśrodkowego kości udowej; że Lekarz Orzecznik ZUS w dniu (...) ustalił wysokość uszczerbku na jego zdrowiu, spowodowanego ww. wypadkiem na 8 % oraz że na skutek wniesionego przez niego sprzeciwu od ww. orzeczenia Komisja Lekarska ZUS ustaliła wysokość uszczerbku na jego zdrowiu na 5 %, zaszeregowując ten uszczerbek według tej samej pozycji tabeli co Lekarz Orzecznik.

Wnioskodawca podniósł, że oba ww. orzeczenia są na tyle od siebie rozbieżne, że nie pozwalają w sposób jednoznaczny stwierdzić jaka jest rzeczywista wysokość uszczerbku na jego zdrowiu.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, przytaczając argumenty, które legły u podstaw wydania zaskarżonej decyzji. Dodał ponadto, że Lekarz Orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia (...) ustalił, iż w wyniku wypadku z dnia (...) wnioskodawca doznał 8 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu; że od powyższego orzeczenia wnioskodawca zgłosił sprzeciw oraz że Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia (...), wydanym po rozpatrzeniu tego sprzeciwu, ustaliła 5 % uszczerbku na jego zdrowiu.

W piśmie procesowym z dnia 12.10.2015r. wnioskodawca wniósł o przyznanie mu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia (...) w wysokości odpowiadającej 9 %-emu uszczerbkowi na zdrowiu.

Na posiedzeniu wyjaśniającym w dniu 13.11.2015r. wnioskodawca ostatecznie wniósł o przyznanie mu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia (...) w wysokości odpowiadającej 8 %-emu uszczerbkowi na zdrowiu. tj. zgodnie z opinią Lekarza Orzecznika ZUS z dnia (...)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30.06.2015r. wnioskodawca M. P. (1) był zatrudniony w (...) w W., na podstawie umowy o pracę, na stanowisku czyszczacza mechanicznego. Z tego też tytułu podlegał ubezpieczeniom społecznym, w tym również ubezpieczeniu wypadkowemu.

Do codziennych obowiązków wnioskodawcy na zajmowanym stanowisku należała praca na gwinciarce i frezerce, polegająca na czyszczeniu detali aluminiowych po wtrysku. W dniu (...) M. P. rozpoczął pracę na II zmianie, kołkując komorę mielenia do maszyny do mielenia. Około godz. 21.40 po uzupełnieniu całego pojemnika komory wraz z kolegą układał pojemnik na palecie. Podczas tej czynności bardziej obciążył lewą nogę, w wyniku czego nagle poczuł silny ból w prawym kolanie. Następnie usiadł na chwilę i sądząc, że ból ustanie kontynuował pracę do końca zmiany tj. do godz. 22.00. Po zakończeniu pracy wnioskodawca udał się szatni aby się przebrać. Wówczas zauważył, że ma opuchnięte prawe kolano. W związku z tym udał na Pogotowie (...). Tam lekarz zlecił wykonanie zdjęć RTG i po ich obejrzeniu stwierdził skręcenie kolana prawego, po czym skierował wnioskodawcę do poradni ortopedycznej. W listopadzie 2014r. M. P. został poddany zabiegowi artroskopii a następnie rehabilitacji.

W dniu 2.01.2015r. wnioskodawca złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniosek o przyznanie mu jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia (...) Przed tym w grudniu 2014r. pracodawca wnioskodawcy przesłał organowi rentowemu protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy z dnia 8.07.2014r., w którym zaistniałe zdarzenie zostało uznane za wypadek przy pracy. Organ rentowy w dniu 15.01.2015 r.

stwierdził, że płatnik składek dokonał prawidłowej kwalifikacji zdarzenia z dnia (...), uznając je za wypadek przy pracy oraz że nie zachodzą okoliczności z art. 21 ustawy wypadkowej.

Wobec powyższego wnioskodawca został skierowany na badanie lekarskie.

Orzeczeniem z dnia (...) Lekarz Orzecznik ZUS stwierdził u wnioskodawcy bliznę po artroskopii, ograniczenie zgięcia i ból w skrajnej pozycji, chód na palcach z akcentacją zaś na piętach z utykaniem i w oparciu o pozycję nr 156 Tabeli, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu (Dz. U. z 2002r. nr 234 poz. 1974). ustalił istnienie stałego uszczerbku na zdrowiu wnioskodawcy, spowodowanego skutkami wypadku przy pracy, w wysokości 8 %.

Wnioskodawca złożył **sprzeciw** od powyższego orzeczenia. W związku z tym został skierowany na badanie przez Komisję Lekarską ZUS.

Orzeczeniem z dnia (...). Komisja Lekarska ZUS ustaliła, że długotrwały uszczerbek na zdrowiu wnioskodawcy, spowodowany skutkami wypadku przy pracy z dnia 30.06.2015r. wynosi 5 %. Nie uzasadniła przy tym w żaden sposób, zajętą stanowiska.

W oparciu o powyższe orzeczenie organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

(**dowód:** akta organu rentowego)

Powyższy stan faktyczny Sąd, ustalił na podstawie dokumentów zalegających w aktach organu rentowego, których treść i autentyczność nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana przez strony w toku postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 oraz art. 11 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2002 r. nr 199, poz. 1673 z późn. zm.) ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Wysokość powyższego odszkodowania oblicza się wg art. 12 ust. 1 cytowanej ustawy jako 20 % przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było, że wnioskodawca M. P. (1) w dniu (...) uległ wypadkowi przy pracy. Sporna była jedynie kwestia wysokości uszczerbku na zdrowiu doznanego przez niego w następstwie tego wypadku.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2003 r. nr 199, poz. 1673 z późn. zm.) stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu oraz jego związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową ustala lekarz orzecznik lub komisja lekarska. Na podstawie art. 16 ust. 2 ww. ustawy przy ustalaniu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS dotyczące trybu orzekania o niezdolności do pracy.

W myśl zaś art. 14 ust. 2a, 2b, 2c ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r., nr 39, poz. 353 z późn. zm.) od orzeczenia lekarza orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu, zwanej dalej „komisją lekarską”, w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia. Sprzeciw wnosi się za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Zakładu właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej.

Art. 124 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r., nr 39, poz. 353 tekst jedn.) stanowi z kolei, że w postępowaniu w sprawach o świadczenia określone w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że niniejsza ustawa stanowi inaczej. Z art. 139 kpa wynika zaś zakaz

reformationis in peius. Zgodnie z tym przepisem organ odwoławczy nie może wydać decyzji na niekorzyść strony odwołującej się, chyba że zaskarżona decyzja rażąco narusza prawo lub rażąco narusza interes społeczny. Zakaz ten ma charakter swoistej gwarancji procesowej polegającej na tym, że w postępowaniu wywołanym wniesieniem środka zaskarżenia organ odwoławczy nie zmieni zaskarżonego rozstrzygnięcia na niekorzyść strony wnoszącej taki środek, jeśli inne strony jednocześnie takiego środka prawnego nie wniosły.

Niewątpliwie postępowanie przed Komisją Lekarską ZUS, jest fragmentem postępowania administracyjnego, które wszczyną się w momencie złożenia do organu rentowego wniosku o świadczenie. W związku z tym zasady regulujące tryb tegoż postępowania nie mogą być mniej korzystne dla ubezpieczonych niż ogólne zasady, obowiązujące w postępowaniu administracyjnym.

Jedną z takich zasad, mającą fundamentalne znaczenie w postępowaniu administracyjnym, jest zasada nie orzekania na niekorzyść strony wnoszącej odwołanie wyrażona w art. 139 kpa, zawierającym zakaz reformationis in peius.

W postępowaniu, dotyczącym ustalenia wysokości uszczerbku na zdrowiu, ubezpieczony ma prawo wniesienia odwołania od orzeczenia lekarza orzecznika do komisji lekarskiej ZUS w ciągu 14 dni od dnia doręczenia wypisu z treści orzeczenia. Komisja lekarska ZUS działa więc jako organ odwoławczy w trybie postępowania administracyjnego, dlatego też powinna mieć na uwadze wskazany wyżej zakaz. Tylko w przypadku zgłoszenia zarzutu wadliwości orzeczenia lekarza orzecznika ZUS w ramach wykonywania nadzoru przez Prezesa ZUS, możliwe będzie, w ocenie sądu orzekającego, wydanie przez komisję lekarską ZUS orzeczenia na niekorzyść ubezpieczonego.

Ponadto należy podkreślić, iż kwestia obowiązywania zakazu reformationis in peius była niejednokrotnie rozstrzygana zarówno przez tutejszy Sąd Rejonowy jak i przez Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, które za każdym razem zajmowały takie samo i jednoznaczne stanowisko, stwierdzając iż zakaz ten ma zastosowanie również w postępowaniu lekarsko-orzeczniczym. Z niewiadomych względów organ rentowy orzeczeń tych nie honoruje, powodując zbędne koszty prowadzonych w związku z tym postępowań sądowych.

Kierując się powyższym zakazem w przedmiotowej sprawie należy przyjąć, iż orzeczenie komisji lekarskiej ZUS wydane wobec M. P. (1) nie mogło być dla niego mniej korzystne niż orzeczenie lekarza orzecznika albowiem orzeczenie organu odwoławczego wydane na skutek sprzeciwu wnioskodawcy nie może go pozbawić uprawnień, które uzyskałby on nie zaskarżając orzeczenia lekarza orzecznika. Wówczas bowiem owo orzeczenie, nawet gdyby było błędne, stanowiłoby podstawę wydania decyzji przez organ rentowy. W myśl zaś orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS wnioskodawca wskutek wypadku przy pracy z dnia (...) uszczerbku na zdrowiu w wysokości 8 %. Również względy logiki przemawiają za stosowaniem zakazu reformationis in peius w postępowaniu przed organem rentowym w zakresie orzecznictwa lekarskiego.

Z tych względów na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

W pozostałym zakresie, tj. w zakresie cofniętej części odwołania (wnioskodawca pierwotnie domagał się przyznania mu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia (...) w wysokości odpowiadającej 9 %-emu uszczerbkowi na zdrowiu, zaś na posiedzeniu wyjaśniającym w dniu 13.11.2015r. ograniczył swoje żądanie, co należało uznać za częściowe cofnięcie odwołania) Sąd postępowanie umorzył – a to na podstawie art. 355 w związku z art. 203 kpc (pkt II wyroku).